

AGRU IN VICARIATUL MARAMUREȘ

Suplimentul Organului „Dumineca“.

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca“.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca“.

Conferință ținută la festivalul Agrului din 5 Noemvrie 1933 de Flora Dr. Iuga.

„Acela, care ascultă de cuvântul Meu
Și care crede în Acela, Care m'a trimis
Are viață veșnică, nu vine la judecată
Ci trece dela moarte la viață.”

Cuvintele Sf. Evanghelist Ioan 5. 84.

Onorată Asistență,

Mi-am propus să tratez o chestiune, care dela cele mai vechi manifestări de viață pe scoarța globului pământesc, preocupă neîncetat spiritul omenesc; neliniștind pe unii, pentru dragostea lor nemărginită față de această lume trecătoare și stimulând pe alți spre eternitate.

Chestiunea aceasta este: Suntem sau nu nemuritori? Cu alte cuvinte: Odată cu moartea noastră trupească se sfârșește și viața noastră sufletească?!

Noi creștinii adevărați răspundem ușor fără ezitare la aceasta întrebare prin cuvintele Mântuitorului, la cari m'am provocat în motto și anume:

Acela, care ascultă de cuvântul Meu
Și care crede în Acela, Care m'a trimis,
Are viața veșnică, nu vine la judecată
Ci trece dela moarte la viață.

Foarte bine, ni s'ar spune din partea cuiva, însă, ce te faci, cum răspunzi la chestiunea nemuririi sufletului necredincioșilor cari nu cred în Mântuitorul Isus Hristos; marelui număr de ateii, cari nu recunosc Dumnezeirea; acelor, cari prin viața

păcătoasă ce practică, nu le convine prelungirea vieții după moarte, și ca să-și liniștească conștiința, strigă în gura mare: „După moarte toate s'au sfârșit!” — Post mortem nulla voluptas.

Ba merg mai departe, însă-și existența sufletului este negată azi de mulți încăpăținați cari pretind că ar fi reprezentanți ai științei, sub pretextul că sufletul nu este decât activitatea creierului și a nervilor. Moare creierul, mor nervii, deci ce vrei să mai vorbești atunci de nemurirea sufletului, care nu există.

Măi zilele trecute răsfoind în un număr recent din revista „Realitatea” am citit nu cu puțină emoție constatările unui medic american în legătură cu neexistența sufletului, pe care după el, misticismul și biserica l-au creat. El dovedește prin un ac electric introdus în inima mortului de curând, că viața se poate prelungi natural pe o durată însă scurtă — câteva ore, sau maximum 1—2—3 zile. Mortul adică reînvie, poate să-și facă testament, dacă l-a răpit moartea pe neașteptate etc.

Spune precis doctorul american, că toți acești readuși la viață prin acul său electric — făcător de minuni, nu-și aduc aminte de nimic ce li s'a întâmplat în intervalul cât au fost morți. De aici concluzia scurtă și laconică, după el:

„Știința a constatat, că nu există suflet, deci nu există nemurire.”

Aceste experiențe au de bună seamă efectul injecțiilor servite muribundului, prelungesc chinurile. Dar în ce privește chestiunea sufletului, în legătură cu reamintirea, se explică prin simplul motiv că sufletul fără mijloacele fizice — deci fără creier, fără nervi activi, nu execută manifestări cât timp locuiește în corp. — După Sf. Toma: Nihil in intellectus, nisi per sensus. Intocmai cum muzica nu poate fi executată la pian sau alt instrument numai în cazul, dacă meșterul atinge clapele. Iată cum creerii și nervii sunt clapele și pianul, iar sufletul este meșterul, care scoate din materii moarte sunete armonice.

Această comparațiune arată și legătura strânsă ce există între suflet și corp dar tot atunci ea exclude identitatea lor. Dealtfel acest adevăr ni-l demonstrează și faptul curios că dezvoltarea trupezască și cea sufletească, nu merg în pas egal una cu alta. Experiența dovedește, că trupul se dezvoltă cam până la 40—50 ani, apoi începe regresarea lui și deci cu el și a vieții cerebrale și nervoase. Până când activitatea spirituală e în plin progres, deci se dezvoltă înainte până la adânci bătrânețe chiar.

Cu câtă seninătate și putere de acțiune spirituală nu activează astăzi un Masarik, Hindenburg etc. sau n'au lucrat fără întrerupere până la adânci bătrânețe un Hașdeu, un Edison, un Liszt, un Bismark, Moltke, sau vestitul scriitor bisericesc Dollinger.

Țin să amintesc aici un caz interesant ce privește forța sufletească. Omul este obișnuit să creadă că organismul cel mai puternic ar trebui să exercite și cea mai intensă acțiune sufletească!

deci un om robust cu cap mare, urmează să fie cel mai spiritual. Or marii cugetători ai lumii ca: Lessing, Kant, Friederic cel Mare și alții, au avut toți capul mic. Dealtfel dintre neamurile sălbatice Papuanii au cea mai mică circumferință la cap și dovedesc azi frumoase rezultate de civilizație,

până când cretanii, cari au capul foarte mare, nu prea cugetă omenește, sunt „cretini,” dela ei acest cuvânt.

ONORATĂ ASISTENȚĂ: suflet există fără discuție și se manifestă extern prin munca creierului și nervilor. Dar, sufletul fiind spirit poate lucra și cu oarecare independență de organismul nostru.

Chiar această acțiune a sa dovedește existența lui indiscutabilă. Medicina nu odată la disecarea cadavrelor unor oameni normali, a găsit părți de creier învârtosate, dilatate, sau chiar paralizate, încât a fost silită să constate că sufletul în cazurile acestea a activat cu creier uzat, căci încetul s'a obișnuit cu acest instrument incomplet, cum se obișnuiește schilavul să umble pe picior de lemn.

Independența vieții și activării sufletești o explică dealtfel și diferitele impresii externe, cari ating trupezte pe diferiți oameni. Fondul sufletească fiind deosebit la fiecare om, și impresiile externe sunt în diferite chipuri înregistrate sufletește. Aceiași veste, de exemplu de bucurie pe unul, iar altuia îi stârnește lacrimi.

Câteodată emoția sufletească e așa de mare, încât creierul, nervii, sau inima nu o pot cuprinde și atunci o bucurie mare poate inebuni sau omori pe cineva. Se mai aud și cazuri de acelea, că la sunetul groaznic și neobicinuit al unei fanfare — un bolnav de letargie sufletească se trezește dintr'odată, ca din somn. Explicația e ușoară: Sufletul speriat a pus din nou stăpânire pe organismul adormit, care-i aparținea.

Materialiștii negând independența vieții sufletești, nu sunt în stare să rezolve multe probleme și enigme de felul acesta. Pe pământ aproape nu se găsește om, să nu se plângă vreodată de muștrări de conștiință. Această conștiință proprie este însăși sufletul omului, deci cel mai însemnat factor al vieții sale. Nu poate fi spiritul omenească o simplă inchipuire, căci în cazul acesta, nici un om n'ar avea muștrări de conștiință, nici n'ar fi deosebire între fapte bune și rele, deci toate acțiunile omenești ar fi clasate de irepsonzabile, sau viciile ar fi toate boli de creier. Or experiența dovedește că criminalii sunt oameni normali, dar sunt răi.

(Va urma.)